

Att segla IF-båt med kryssfock

Det har blivit alltmer vanligt att IF-seglare utrustar sin IF-båt med en fock, som dels fungerar som ett bekvämt cruisingsegel, men också som ett kappseglingssegel i vindar över 10 – 12 m/s.

Att focken i vissa fall kan vara snabbare än genuan i riktigt hård vind är väl knappast någon överraskning, men faktum är, att den hänger med ganska bra ända ner till 7 - 8 m/s speciellt i kombination med gropig sjö. Numera är en större fock än den ursprungliga tillåten, vilket gör att många IF-seglare helt väljer bort genuan för cruisingsegling.

När man seglar med fock, kan storseglet skotas lösare och med relativt mycket buk, eftersom focken kastar in mindre backvind än genuan. Det ger bra driv genom sjöarna och gör, att man har större vingelmån, dvs. man kan falla av några grader för att få fart utan att båten kränger för mycket. I smult vatten, däremot, kan man styra högt med hårt skotat storsegel, och då är det lättare att klara av genuan i hård vind.

En IF-fock bör, om den ska användas till kappsegling, sys i en hård tempererad duk av cirka 280 gram/m² för att den ska hålla formen. Eftersom IF-båten är en relativt tung och trög båt, får seglet inte heller vara för plant. De längre lattorna, som klassreglerna numera tillåter, ger seglet ökad livslängd. Numera, p.g.a. de längre lattorna, kan man även göra en positiv utbyggnad av akterliket, s. k "roach", som ju är tillåten enligt reglerna.

Focken ska skotas långt in mot ruffen, i höjd med eller alldeles bakom vantinfästningarna. Om man inte har det innan, måste man därför montera en särskild fockskotskena på detta ställe.

Många IF-seglare köper begagnade H-båtsfockar som alternativ till en ny IF-fock. Det finns gott om H-båtstävligsseglare, som gärna säljer sina begagnade tävlingsfockar som cruisingsegel till IF-seglarna.

H-båtsfockens mått är stort sett identiska med den ursprungliga IF-fockens. Endast förliket är något kortare. Den mäter in som IF-fock direkt utan ändringar. Endast en ny segeldekål behövs som visar att det har blivit ett IF-segel. Det har visat sig, att H-båtens lättvindsfock har lagom mycket buk för att ge den extra framdrivande kraft, som IF-båten behöver i hård vind.

Focken är ett bra och ändamålsenligt hårdvindssegel. Genom att den nu tillåts vara hela 2.5 kvadratmeter större än innan, kan den ta över försegelrollen redan i övre delen av mellanvindsregistret. Den slits inte ut så fort som en hårdvinds genua, eftersom den inte slås sönder på samma sätt mot riggen vid stagvändningarna. Och eftersom man numera endast seglar kryss och läns, finns inte längre behovet av ett stort försegel den gången båten hade svårt att bära spinnakern på slören.

Henrik Edman, segelmakare

Omarbetad och aktualiserad av Marek Janiec